

Generalizace budov

Algoritmy digitální kartografie a GIS

Jakub Šnopl, Dennis Dvořák, Jakub Felenda

6. ledna 2024

Obsah

1	Zadání	3
2	Bonusové úlohy	4
3	Použité algoritmy	4
3.1	Úroveň detailu	4
3.2	Výpočet konvexní obálky	5
3.3	Generalizační algoritmy	6
3.3.1	Minimum Area Enclosing Rectangle	6
3.3.2	Wall Average	7
3.3.3	Longest Edge	7
4	Vstupní data	9
4.1	Načtení WKT dat	9
5	Vzhled aplikace	11
6	Zhodnocení generalizačních metod	12
7	Dokumentace	15
7.1	Třída Algorithms	15
7.2	Třída Draw	15

7.3	Třída WKT	16
7.4	Třída MainForm : public QMainWindow	16
7.5	Třída sortPointsByX a třída sortPointsByY	16
8	Závěr	17
	Reference	18

1 Zadání

Úloha č. 2: Generalizace budov LOD0

Vstup: množina budov $B = \{B_i\}_{i=1}^n$, budova $B_i = \{P_{i,j}\}_{j=1}^m$.

Výstup: $G(B_i)$.

Ze souboru načtete vstupní data představovaná lomovými body budov a proved'te generalizaci budov do úrovně detailu LOD0. Pro tyto účely použijte vhodnou datovou sadu, např. ZABAGED, testování proved'te nad třemi datovými sadami (historické centrum města, intravilán - sídliště, intravilán - izolovaná zástavba).

Pro každou budovu určete její hlavní směry metodami:

- Minimum Area Enclosing Rectangle,
- Wall Average.

U první metody použijte některý z algoritmů pro konstrukci konvexní obálky. Budovu při generalizaci do úrovně LOD0 nahraďte obdélníkem orientovaným v obou hlavních směrech, se středem v jejím těžišti, jeho plocha bude stejná jako plocha budovy. Výsledky generalizace vhodně vizualizujte.

Odhadněte efektivitu obou metod, vzájemně je porovnejte a zhodnot'te. Pokuste se identifikovat, pro které tvary budov dávají metody nevhodné výsledky, a pro které naopak poskytují vhodnou aproximaci.

Hodnocení:

Krok	Hodnocení
Generalizace budov metodami Minimum Area Enclosing Rectangle a Wall Average	15b
Generalizace budov metodou Longest Edge.	+5b
Generalizace budov metodou PCA.	+8b
Generalizace budov metodou Weighted Bisector.	+10b
Implementace další metody konstrukce konvexní obálky.	+5b
Ošetření singulárního případu u při generování konvexní obálky.	+2b
Max celkem:	45b

Čas zpracování: 3 týdny.

2 Bonusové úlohy

- Generalizace budov metodou Longest Edge

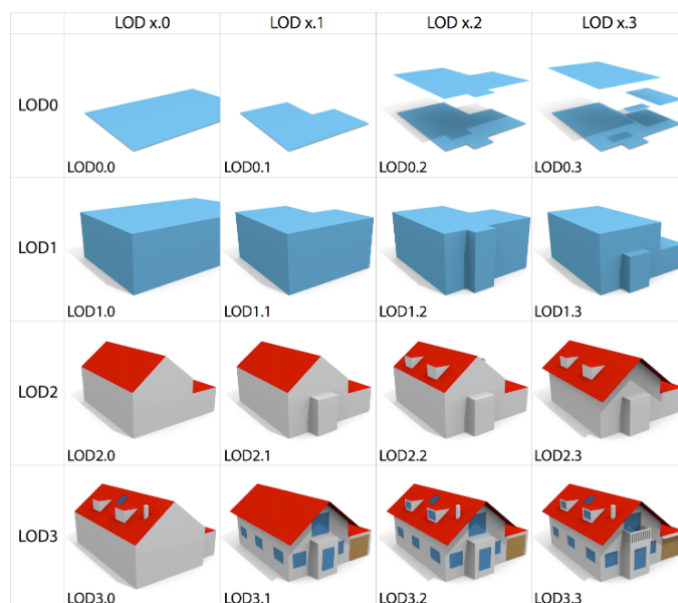
3 Použité algoritmy

Vstupem je množina polygonů budov $B = \{B_i\}_{i=1}^n$, kde každá budova B_i je množina bodů $B_i = \{P_{i,j}\}_{j=1}^m$. Výstupem je generalizovaná množina polygonů budov $G(B_i)$ na úrovni generalizace LoD0.

3.1 Úroveň detailu

Úroveň detailu (anglicky LOD - *Level of Detail*) je základním konceptem v počítačové grafice a 3D modelování. Tento koncept vede k optimalizaci procesu vykreslování objektů v závislosti na jejich vzdálenosti, respektive u počítačové kartografie můžeme mluvit o velikosti výsledného měřítku.

Ukázku jednotlivých úrovní LOD můžeme detailněji vidět na obr. 1, kde u úrovni $LOD0.x$ se jedná pouze o úroveň 2D promítání. U vyšších úrovní od $LOD1.x$ do $LOD3.x$ se jedná o reprezentaci objektu ve 3D.

Obrázek 1: Level detailu (cit. z [1])

3.2 Výpočet konvexní obálky

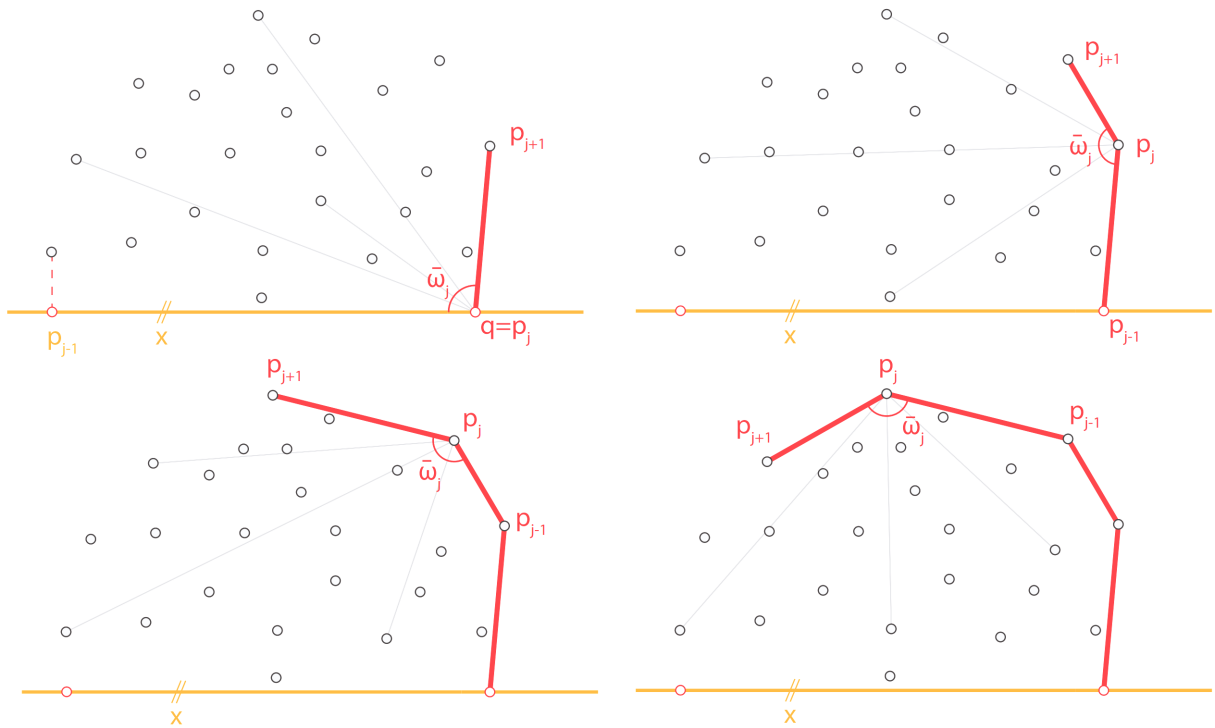
Konvexní obálka je takový mnohoúhelník H , který tvoří minimální ohraničení množiny bodů B_i , přičemž pokud spojíme libovolné dva body množiny B_i , musí se celá úsečka nacházet uvnitř obálky. Konvexní obálka byla v této úloze hledána algoritmem *Jarvis Scan*. Základní princip *Jarvis Scanu* je ukázán na obr. 2. Algoritmus a jeho princip jsou následující:

Algoritmus 1: Jarvis Scan

```

Nalezení pivota  $q$ ,  $q = \min(y_i)$ 
Přidej:  $q \rightarrow H$ 
Inicializuj:  $p_{j-1} \in X$ ,  $p_j = q$ ,  $p_{j+1} = p_{j-1}$ 
do
    Nalezni:  $p_{j+1} = \arg \max_{p_i \in P} \angle(p_{j-1}, p_j, p_i)$ 
    Přidej:  $p_{j+1} \rightarrow H$ 
     $p_{j-1} = p_j$ ;  $p_j = p_{j+1}$ 
while  $p_{j+1} \neq q$ 

```


Obrázek 2: Ukázka principu *Jarvis scan* (cit. z [1])

3.3 Generalizační algoritmy

Kartografická generalizace je proces zjednodušení a zevšeobecnění objektů a jejich vzájemných vztahů pro grafické vyjádření v mapě.

Problémem kartografické generalizace jsou *tzv. hlavní směry budovy*. Hlavním předpokladem je, že budovy před i po generalizaci musí zachovávat orientaci k ostatním prvkům v mapě, např. uliční čáře nebo orientaci vůči ostatním generalizovaným budovám. Mezi metody detekce natočení budovy patří:

- Longest Edge,
- Weighted Bisektor,
- Minimum Area Enclosing Rectangle,
- Wall Average nebo
- Metoda hlavních komponent (PCA - *Principal Component Analysis*) [1].

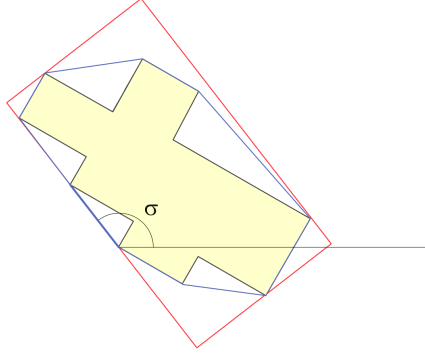
V této úloze byla generalizace provedena pomocí algoritmů *Minimum Area Enclosing Rectangle* (3.3.1), *Wall average* (3.3.2) a *Longest Edge* (3.3.3).

3.3.1 Minimum Area Enclosing Rectangle

Jedná se o algoritmus, který minimalizuje plochu obdélníku R opsaného konvexní obálce H generalizované budovy S . Základní princip metody je uveden v obr. 3. Algoritmus pro výpočet této metody je následující:

Algoritmus 2: Minimum Area Enclosing Rectangle

```
Výpočet konvexní obálky  $H = CH(S)$ 
Inicializuj  $R = MMB(S)$ ,  $\underline{A} = A(MMB)$ 
for každou hranu  $e$  obálky  $H$  do
    Spočti směrnici  $\sigma$  hrany  $e$ 
    Otoč  $S$  o  $-\sigma$ :  $S_r = R(-\sigma)S$ 
    Najdi  $MMB(S_r)$  a urči  $A(MMB(S_r))$ 
    if  $A < \underline{A}$  then
        |  $\underline{A} = A$ ;  $\underline{MMB} = MMB$ ;  $\underline{\sigma} = \sigma$ 
    end
end
 $R = R(-\underline{\sigma})\underline{MMB}$ 
```


Obrázek 3: Princip výpočtu *Minimum Area Enclosing Rectangle* (cit. z [1])

3.3.2 Wall Average

Pro každou hranu budovy S je vypočtena její směrnice, na kterou je aplikována operace $\text{mod}(\frac{\pi}{2})$. Následně je pomocí váženého průměru, kde váhou je délka strany, vypočten směr natočení $\bar{\sigma}$ generalizované budovy R . Základní princip této metody je naznačen v obr. 4, včetně ukázky dopočítání směrových redukci.

Algoritmus *Wall Average* vypadá následovně:

Algoritmus 3: Wall Average

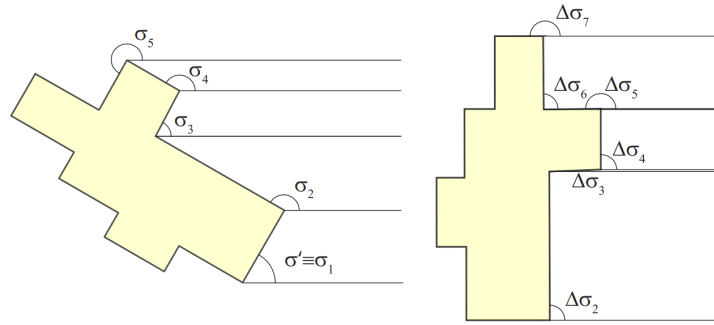
```

Výpočet  $\sigma$  první hrany budovy
for každou hranu Budovy  $S$  do
    Spočti směrnici  $\sigma_i$  hrany
    Redukuj  $\sigma_{red} = \sigma_i - \sigma$ 
    Spočti  $r_i = \sigma_{red} \% \frac{\pi}{2}$ 
end
Výpočet průměrné směrnice  $\bar{\sigma} = \sigma + \sum_{i=1}^n \frac{r_i s_i}{s_i}$ 
 $S_r = R(-\sigma)S$ 
 $R_r = MMB(S_r)$ 
 $R = q * R(\sigma)R_r$ 

```

3.3.3 Longest Edge

Poslední použitou metodou je *Longest Edge*. Nejdelší hrana polygonu budovy S udává hlavní směr generalizované budovy R , druhý hlavní směr je na první kolmý. Ukázka metody je v obr. 5, kdy nejdelší strana je značena červenou čarou. Algoritmus této metody následně vypadá takto:

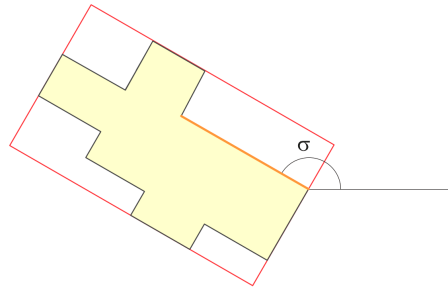
Obrázek 4: Princip výpočtu *Wall Average* (cit. z [1])

Algoritmus 4: Longest Edge

```

Inicializuj  $d_{max}, index$ 
for každou hranu Budovy  $S$  do
    Spočti délku hrany  $d$ 
    if  $d > d_{max}$  then
         $d_{max} = d; index = i$ 
    end
end
Spočti  $\sigma_{index}$   $S_r = R(-\sigma_{index})S$ 
 $R_r = MMB(S_r)$ 
 $R = q * R(\sigma_{index})R_r$ 

```


Obrázek 5: Princip výpočtu *Longest Edge* (cit. z [1])

4 Vstupní data

Pro testování generalizačních algoritmů byly využity celkem tři datové sady se třemi různými druhy městské zástavby - sídliště (sidli.csv), centrum (centr.csv) a vilovou čtvrtí (roddomy.csv). Všechna použitá data jsou k nalezení v Github repozitáři projektu.

Vstupní polygonová data jsou ve formátu WKT [2]. Zdrojem je datová sada RÚIAN (*Registr územní identifikace, adres a nemovitostí*). Stáhnutí dat proběhlo pomocí pluginu RÚIAN v softwaru QGIS. Ze stažených dat byla využita vrstva *stavební objekty*.

Obrázek 6: Ukázka vstupních dat, rotováno o 90°

Formát dat pro jeden polygon je následující:

"MULTIPOLYGON((($-Y_1 -X_1$, $-Y_2 -X_2$, ... , $-Y_n -X_n$, $-Y_1 -X_1$)))"

,kde n je počet vrcholů daného polygonu; Y jsou souřadnice Y v souřadnicovém systému JTSK; X jsou souřadnice X v souřadnicovém systému JTSK (EPSG:5514).

4.1 Načtení WKT dat

O načtení souboru csv se stará třída *WKT*. Jejím úkolem je načíst *csv* data ze souborů. Třída ukládá výsledek do vektorů polygonů a taktéž ukládá maximální i minimální x a y

souřadnici z načteného souboru. Postup je následující:

- Načtení souboru *csv*.
- Cyklus přes všechny řádky souboru.
- Odstranění přebytečných závorek a textu.
- Rozdělení řádku na dvojice souřadnic.
- Načtení souřadnic **x** a **y** a převedení souřadnic z datového typu *string* na *float*.
- Kontrola uložených souřadnic s x_{min} , x_{max} , y_{min} a y_{max} , případné přiřazení.
- Uložení bodů z řádku do polygonu.

Třída následně vrátí načtené polygony a ohraničující souřadnice; tj. x_{min} , x_{max} , y_{min} a y_{max} ze všech načtených souřadnic souboru *csv*. Ve třídě *mainform* při otevření souboru *csv* se následně vypočte rozměr okna aplikace a rozměr načítaného souboru a ten se poté při vykreslování polygonů poměrově zmenší.

5 Vzhled aplikace

Grafické uživatelské rozhraní bylo vytvořeno pomocí sw. Qt Creator, jako Qt Widget Application. V horní části okna se nachází lišta s ovládacími prvky (načtení dat, generalizace, vyčištění plátna od kresby, konec). Všechny ovládací prvky jsou opatřeny nápovědou, která se zobrazí po krátkém umístění kurzoru na ikonu. Velikost okna aplikace je možné libovolně rozšiřovat.

Obrázek 7: Uživatelské rozhraní

6 Zhodnocení generalizačních metod

Zhodnocení zdali generalizační metoda správně či špatně vystihuje trend původního půdorysu budovy bylo vyhodnoceno čistě manuálně, jako průměr od tří nezávislých osob. Hodnoty v tabulkách 1a, 1b a 1c byly vypočteny dle vzorce (1). Na obrázcích 8, 9 a 10 je k nahlédnutí výběr "vhodných" a "špatných" aproximací.

$$\% = 100 \frac{\text{správně}}{\text{správně} + \text{špatně}} \quad (1)$$

typ zástavby	%
vilová čtvrť	98
sídliště	92
centrum	90

(a) MAER

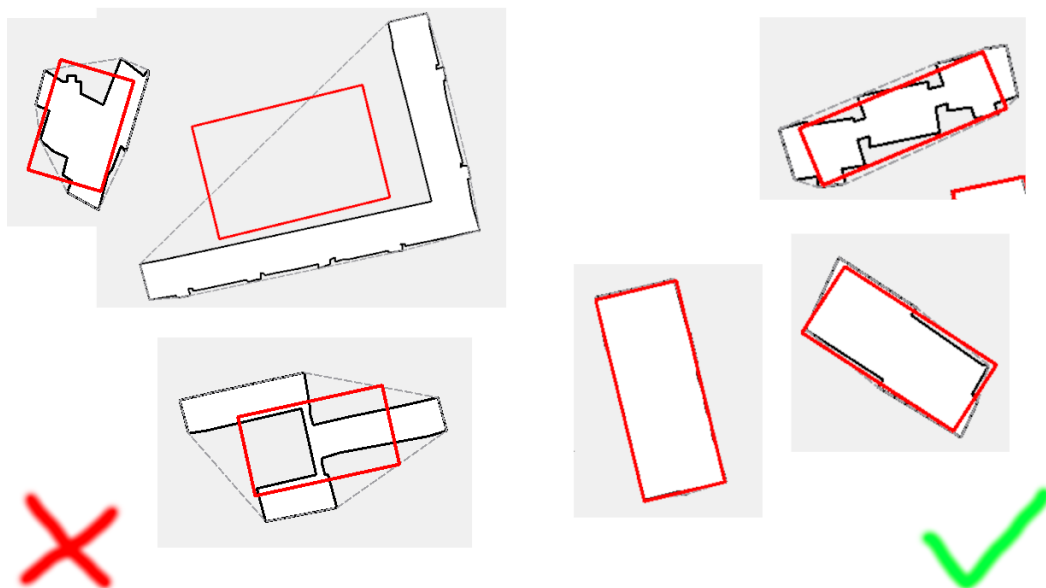
typ zástavby	%
vilová čtvrť	99
sídliště	86
centrum	91

(b) Wall Average

typ zástavby	%
vilová čtvrť	98
sídliště	85
centrum	87

(c) Longest Edge

Tabulka 1: Procentuální úspěšnost jednotlivých metod - (a) MAER; (b) Wall Average; (c) Longest Edge

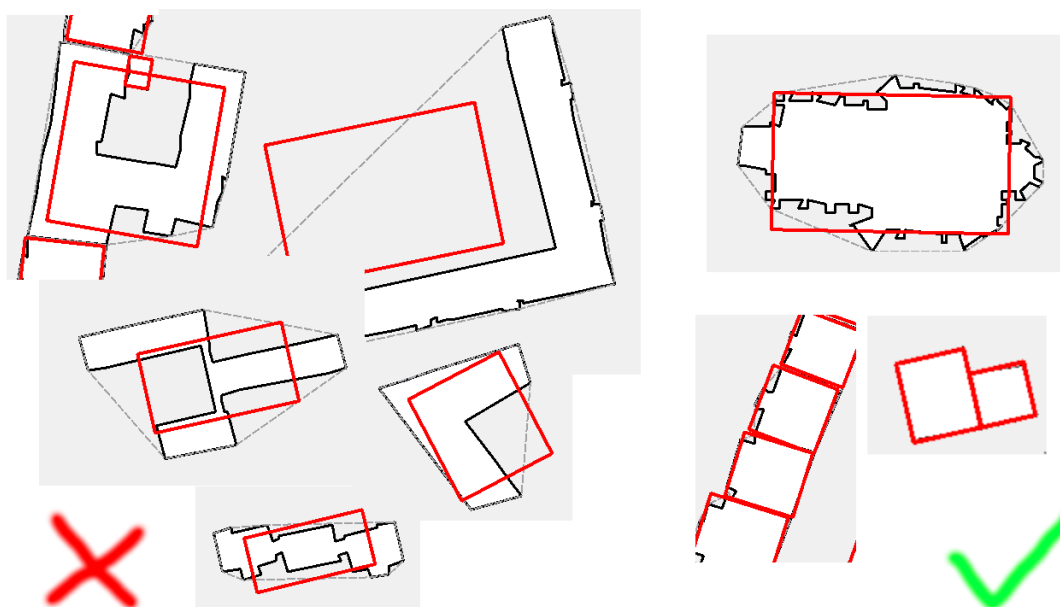

Obrázek 8: MAER

Úspěšnost generalizace pomocí metody *Minimum Area Enclosing Rectangle* dosahuje výborných výsledků v rámci různých datasetů. Konkrétně v datasetu vilové zástavby dosahuje úspěšnosti kolem 98 %, ve zástavbě sídlišť pak okolo 92 % a v datasetu půdorysů budov v centru města dosahuje přibližně 90 %.

Tato metoda exceluje zejména v datasetu vilové čtvrti, kde dominují budovy s půdorysem převážně čtvercovým nebo s menšími výklenky. Ovšem prokázala se jako méně účinná v případech centrální části města. Zvláště nízká účinnost je patrná u budov ve tvaru L nebo Z, které jsou běžné v sídlištní zástavbě. Přestože se v těchto případech úspěšnost mírně snižuje, stále patří mezi nejlépe výkonné metody, především díky schopnosti úspěšné generalizace spojených čtvercových bytových domů.

Celkově lze konstatovat, že metoda *Minimum Area Enclosing Rectangle* je nejkomplexnější a vykazuje výrazně lepší výsledky ve srovnání s ostatními použitými metodami při generalizaci různých typů zástavby.

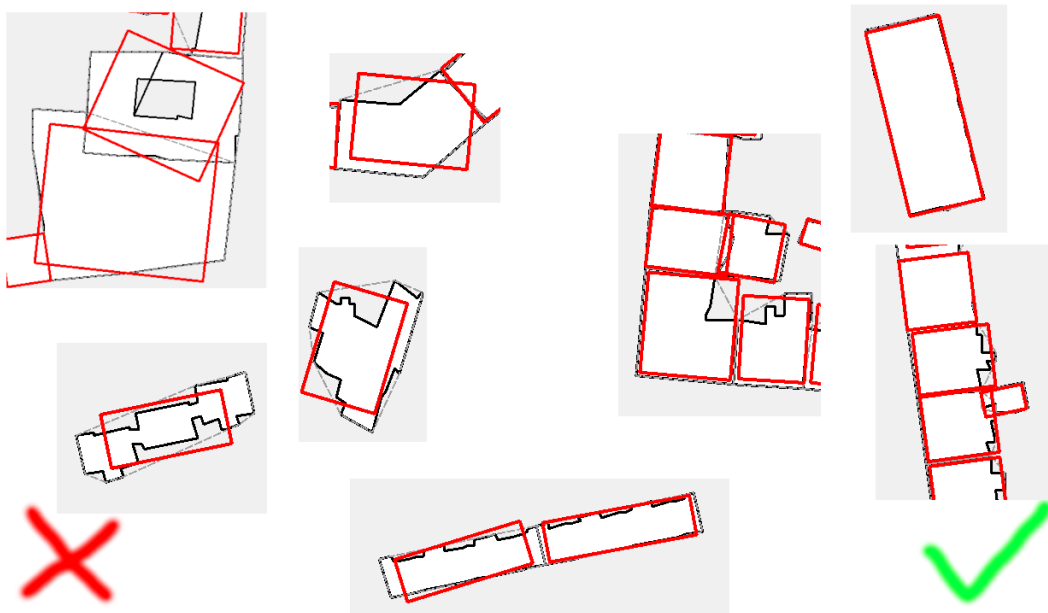

Obrázek 9: Wall Average

Úspěšnost generalizace prostřednictvím metody *Wall Average* vykazuje vynikající výsledky v různých typech datasetů. Konkrétně v datasetu vilové zástavby dosahuje úspěšnosti kolem 99 %, ve zástavbě sídlišť přibližně 86 % a v datasetu půdorysů budov v centru města dosahuje přibližně 91 %.

Tato metoda exceluje zejména v datasetu střední části města a také v prostředí vilové čtvrti. Ovšem v případě sídlištní zástavby dosahuje nižší úspěšnosti ve srovnání s výše zmíněnou metodou *Minimum Area Enclosing Rectangle*. Zvláště výraznější jsou nižší výsledky při generalizaci budov s propojenými čtvercovými půdorysy. Přesto tato metoda vyniká svou schopností úspěšné aproximace budov, které obsahují nepravé úhly ve svém tvaru.

Celkově lze konstatovat, že metoda *Wall Average* patří mezi nejlepší metody v oblasti generalizace budov v centru města a v prostředí vilové zástavby, přičemž se vypořádává s různými tvary budov a dokáže efektivně zachytit nepravé úhly.

Obrázek 10: Longest Edge

Úspěšnost generalizace s využitím metody *Longest Edge* dosahuje v rámci různých datasetů solidních výsledků. Konkrétně v datasetu vilové zástavby dosahuje úspěšnosti kolem 98 %, ve zástavbě sídlišť přibližně 85 % a v datasetu půdorysů budov v centru města přibližně 87 %.

Tato metoda je však hodnocena jako nejméně efektivní v porovnání s ostatními použitými metodami generalizace. Nejhorší výsledky dosahuje především v případě sídlištní zástavby, kde nejdelší hrana budov nemusí vždy přesně odrážet hlavní směr. To vede k mizerným výsledkům při následné generalizaci, čímž se tato metoda stává nevhodnou pro tento specifický typ zástavby.

SHRNUTÍ:

- Metoda **Minimum Area Enclosing Rectangle** dosahuje nejlepších výsledků.
- Metoda **Longest Edge** dosahuje nejhorších výsledků.
- Nejhorší výsledky jsou pozorovány u VŠECH metod při generalizaci budov do tvaru Z a L.
- Nejlepší výsledky byly dosaženy v zástavbě **vilové čtvrti**.
- Nejhorší výsledky byly dosaženy v zástavbě **sídliště**, s výjimkou výsledků metody *Minimum Area Enclosing Rectangle*.

7 Dokumentace

7.1 Třída Algorithms

- **int** **getPointAndLinePosition**(QPointF &a, QPointF &p1, QPointF &p2);
- **double** **get2LinesAngle**(QPointF &p1, QPointF &p2, QPointF &p3, QPointF &p4);
- **QPolygonF** **cHull**(QPolygonF &b);
- **QPolygonF** **rotate**(QPolygonF &pol, double sigma);
- **double** **area**(QPolygonF &pol);
- **tuple<double, QPolygonF>** **minMaxBox**(QPolygonF &pol);
- **QPolygonF** **minAreaEnclosingRect**(QPolygonF &b);
- **QPolygonF** **resRect**(QPolygonF &rect, QPolygonF &b);
- **QPolygonF** **simplifyAreaEnclosingRect**(QPolygonF &b);
- **QPolygonF** **simplifyWallAverage**(QPolygonF &b);
- **QPolygonF** **simplifyLongestEdge**(QPolygonF &b);

7.2 Třída Draw

- **explicit** **Draw**(QWidget *parent = nullptr);
- **void** **paintEvent**(QPaintEvent *event);
- **void** **setSimplifiedBuilding**(QPolygonF &bs_);
- **void** **setConvexBuilding**(std::vector(QPolygonF) &ch_)ch = ch_;
- **void** **clearAll**();
- **void** **clearRes**();
- **void** **drawPolygons**(std::vector(QPolygonF) &polygons, double &x_t, double &y_t, double &x_m, double &y_m);
- **QPolygonF** **transPolygon**(QPolygonF &polygon, double &x_t, double &y_t, double &x_m, double &y_m);

7.3 Třída WKT

- `vector(QPolygonF) readFile(std::string &filename, double &xmin, double &xmax, double &ymin, double &ymax);`

7.4 Třída MainForm : public QMainWindow

- `void on_actionOpen_triggered();`
- `void on_actionMin_Area_Rectangle_triggered();`
- `void on_actionWall_Average_triggered();`
- `void on_actionClear_All_triggered();`
- `void on_actionClear_results_triggered();`
- `void on_actionExit_triggered();`
- `void on_actionLongest_Edge_triggered();`

7.5 Třída sortPointsByX a třída sortPointsByY

- `bool operator()(QPointF &p1, QPointF &p2);`

8 Závěr

V rámci druhé úlohy předmětu Algoritmy digitální kartografie a GIS byla vytvořena aplikace nesoucí název BuildingSimplify. Aplikace byla napsána v jazyce C++ ve vývojovém prostředí Qt Creator.

Aplikace umožňuje načítání vektorových dat ve formátu WKT, jejich vykreslení a následnou generalizaci. Na výběr je celkem ze tří generalizačních metod (Minimum Area Enclosing Rectangle, Wall Average a Longest Edge).

Výsledná aplikace je k nalezení na této webové adrese: https://github.com/jaksno/adk_2023_24.

Reference

- [1] BAYER Tomáš, *Konverzní obálka množiny bodů*, [online]. [cit. 2024-01-06]. Dostupné z: https://web.natur.cuni.cz/~bayertom/images/courses/Adk/adk4_new.pdf
- [2] ISO 19125-1:2004, *Geographic information - Simple feature access*. [cit. 2023-11-13]. Dostupné z: <https://www.iso.org/standard/40114.html>